

POSTANOWIENIE

Dnia 25 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Księżak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Czubik

SSN Maria Szczepaniec

w sprawie protestu wyborczego W. W.

z udziałem Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej oraz Prokuratora Generalnego

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 25 czerwca 2025 r.,

postanawia:

pozostawić protest bez dalszego biegu.

Paweł Czubik Paweł Księżak Maria Szczepaniec

UZASADNIENIE

Pismem z 16 czerwca 2025 r. (data nadania pisma) W. W. (dalej jako: „Skarżący”) wniósł protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej żądając stwierdzenia ich nieważności we wszystkich okręgach.

Uzasadniając powyższe Skarżący zarzucił: (1) nadużycie prawa poprzez tworzenie komitetów wyborczych, które nie zgłaszały kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, ale wskazywały kandydatów na członków obwodowych komisji wyborczych, przez co powstała przewaga przy losowaniu składów poszczególnych komisji na korzyść Karola Nawrockiego; (2) używanie nielegalnej aplikacji do blokowania głosowania osobom uprawnionym i komunikacji pomiędzy

sztabem Karola Nawrockiego a członkami komisji wyborczych; (3) fałszowanie protokołów wyborczych poprzez zmianę liczby głosów otrzymanych przez poszczególnych kandydatów ze szkodą dla Rafała Trzaskowskiego; (4) fałszowanie głosów w poszczególnych komisjach wyborczych; (5) naruszenie zasad równości kampanii wyborczej oraz zakłócenie procesu wyborczego poprzez prowadzenia antykampanii wobec Rafała Trzaskowskiego.

Skarżąc wniósł o dopuszczenie przeprowadzenia dowodu z ponownego przeliczenia głosów we wszystkich obwodowych komisjach wyborczych zlokalizowanych na terenie całego kraju na fakt okoliczności nieprawidłowego liczenia głosów tj. fałszerstw wyborczych. Ponadto przyłączył się do wniosków dowodowych sformułowanych w proteście wyborczym przez R. G.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zasady i tryb przeprowadzania wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej oraz warunki ważności tych wyborów określa Kodeks wyborczy (k.wyb.).

Zgodnie z art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

W art. 82 § 1 k.wyb. wskazano, że przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu: (pkt1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub (pkt 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Stosownie do art. 322 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniający warunków określonych w art. 321 k.wyb.

W świetle tak określonego zakresu protestu wyborczego należy uznać, że zarzut podniesiony przez Skarżącego w pkt 1 wykracza poza dopuszczalny przez art. 82 k.wyb. zakres protestu wyborczego. Zarzut ten nie dotyczy nieprawidłowości związanych z przebiegiem głosowania, ustaleniem wyników

głosowania lub wyników wyborów. Nie sposób też uznać, aby świadczył on o dopuszczeniu się w tym zakresie przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI k.k., mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów.

W powyższym kontekście Sąd Najwyższy wyjaśnia, że tryb i zasady powoływania komisji wynikają z przepisów Kodeksu wyborczego oraz wydanej na jej podstawie uchwały nr 11/2019 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie powoływania obwodowych komisji wyborczych w obwodach głosowania utworzonych w kraju, w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Parlamentu Europejskiego (M.P. poz. 267, z późn. zm.). Formułując powyższy zarzut Skarżący nie wskazał, by doszło do jakiegokolwiek naruszenia wskazanych regulacji.

Odnosząc się do pozostałych zarzutów Skarżącego, należy uznać, że mają one charakter wysoce abstrakcyjny i spekulatywny. W swoim dotychczasowym orzecznictwie Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał, że protest wyborczy nie może mieć charakteru abstrakcyjnego, czyli stawiać ogólnych zarzutów co do potencjalnych naruszeń prawa wyborczego w skali całego kraju, które nie mają żadnego związku z osobą wnoszącą ten protest. Podstawą do uznania protestu wyborczego za niedopuszczalny i pozostawienia go bez dalszego biegu jest również brak interesu prawnego we wniesieniu protestu wyborczego, co ma miejsce w sytuacji, gdy sformułowane w nim zarzuty mają charakter abstrakcyjny i hipotetyczny, odnosząc się do sytuacji, których protestujący osobiście nie doświadczył (por. postanowienie z dnia 18 lipca 2019 r., I NSW 39/19 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 lipca 2020 r., I NSW 84/20). Co więcej w orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że ciężar dowodu spoczywa na osobie, która wnosi protest. Nie może być zatem tak, że zaledwie uprawdopodobniony *post factum* własnym oświadczeniem protest będzie odnosił zamierzony skutek. Taka uproszczona ocena byłoby rozwiązaniem dysfunkcyjnym dla całego procesu wyborczego i mogłaby prowadzić do działań obstrukcyjnych ze strony osób, które nadużywając swego prawa z różnych powodów nie chcą zaakceptować ustalonych wyników wyborów

(por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2019 r., I NSW 65/19). Konstrukcyjnym warunkiem protestu wyborczego jest zatem takie sformułowanie zarzutów popełnienia konkretnych przestępstw lub naruszeń kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyniku wyborów, które poparte są dowodami, a nadto wykazują naruszenie własnego, konkretnego, rzeczywistego i aktualnego interesu protestującego. Przedmiotem protestu nie mogą być zarzuty abstrakcyjne, hipotetyczne, dotyczące innych osób, bliżej nieokreślone, niezwiązane ściśle z sytuacją prawną protestującego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2023 r., I NSW 775/23).

Biorąc powyższe pod uwagę należy zauważyć, że protest Skarżącego zawiera wyłącznie zarzuty ogólnikowe, odnoszące się do hipotetycznych naruszeń i nie zawiera wskazania żadnych dowodów, które spełniałyby w/w wymogi, a w konsekwencji mogłyby wykazać naruszenie konkretnego interesu wyborcy. Protest Skarżącego ma charakter abstrakcyjny, nie odnosi się do żadnej konkretnej nieprawidłowości w procesie wyborczym. Żądanie przeliczenia głosów nie jest wnioskiem dowodowym, który ma na celu wykazanie prawdziwości konkretnych uchybień – bo te nie zostały w ogóle wskazane – ale ma stanowić środek poszukiwania naruszeń, które być może – w subiektywnej ocenie Skarżącego - miały miejsce. Taki wniosek mógłby być sformułowany w odniesieniu do każdych wyborów z takim samym uzasadnieniem.

Mając to na uwadze, na podstawie art. 322 § 1 zd. 1 k.wyb., Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

Paweł Czubik Paweł Księżak Maria Szczepaniec

[J.M.]

[a.ł]